

Udskriftsdato: 27. december 2025

KEN nr 9233 af 24/02/2025 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om national oprindelse - ansættelse - medhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 22-43719

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om national oprindelse - ansættelse - medhold

J.nr. 22-43719

En kvinde (klager), der havde russisk oprindelse, klagede over en virksomhed (indklagede). Kvinden mente, at virksomheden havde forskelsbehandlet hende på grund af national oprindelse i forbindelse med, at kvinden fik afslag på ansættelse hos den indklagede arkitektvirksomhed.

Kvinden fik afslag på sin ansøgning med den begrundelse, at virksomheden på tidspunktet for ansøgningen ikke var i stand til at ansætte russere på grund af krigen mellem Rusland og Ukraine.

Ligebehandlingsnævnet vurderede, at kvinden derved havde påvist faktiske omstændigheder, som gav anledning til at formode, at hun blev udsat for forskelsbehandling på grund af sin russiske oprindelse.

Det påhvilede herefter virksomheden at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke var blevet krænket. Nævnet vurderede, at virksomheden ikke havde løftet denne bevisbyrde.

Kvinden fik derfor medhold i klagen og en godtgørelse på 12.500 kr.

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af national oprindelse i forbindelse med, at klager fik afslag på ansættelse hos den indklagede arkitektvirksomhed.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Det var i strid med forskelsbehandlingsloven, at klager fik afslag på ansættelse hos indklagede.

Indklagede skal inden 14 dage betale en godtgørelse til klager på 12.500 kr. med procesrente fra den 28. september 2022, hvor sagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet.

Sagsfremstilling

Den 8. juni 2022 oprettede indklagede en stillingsannonce hos den norske uddannelsesinstitution X, hvor klager studerede landskabsarkitektur. Af stillingsannoncen fremgår bl.a.:

”We offer an internship with the possibility of extension for student assistants in Denmark.

...

We are a young landscape-design studio and have since the beginning worked ambitiously to develop modern Danish landscape. We work with strategic plans, climate, play, schools, cultural heritage and much more under the overall landscape palette. We work overall with mappings and typological readings, to small scale with design and realization of projects. We seek in all our projects to have clear concepts

and beautiful designs. We work together on the projects, and you therefore have the opportunity as an intern, to follow a variety of projects over time in many different phases.

We prioritize that our trainees in the first months of the internship, get through basic exercises in drawing and model and become familiar with the studio work. The goal is that you become familiar with using the digital tools, so you can work on equal footage, in the projects. Our overall goal for our interns, is to professionalize them, so that they after completing an internship, can work fully professionally in a design studio.

...

Qualifications:

- Someone who just like ourselves, has a strong interest in drawing and designing
- Background in either building, urban or landscape
- An independent and interested approach to the wide range of the field of landscape
- Digital experience like Adobe, Archicad, Sketchup, Autocad, Rhinoceros, but it is not a requirement, as you also learn it from us.

We offer:

- Intro course and training in studio use of digital programs
- Participation in the studio's ongoing tasks
- Coach and guidance of former teachers"

Den 24. september 2022 sendte klager, der er russisk statsborger og bosiddende i Norge, en ansøgning til indklagede. Af klagers ansøgning fremgår bl.a.:

"I am a landscape architecture student at [uddannelsesinstitution X] with a degree in architecture and four years of professional experience in the area of urban design and architecture along with studies. I am especially curious to explore the relationship between people, urban environment and landscape in various social and spatial contexts, hence I am very interested to join your team. I believe I would be a valuable asset to you based on the following reasons:

Firstly, I have a broad experience in urban design and architecture and I genuinely enjoy it. I started my career as a research assistant at [forskningsenhed], where I conducted urban research of regional cities, that included: public meetings and surveys, mapping and GIS analysis, proposals of urban development and presentations. Following this experience, I continued to work as an architect at [bureau], where I did participatory design projects of public spaces in the peripheral regions. My most recent work experience was an internship at [virksomhed], where I worked in the competition department and gained experience with large-scale design proposals.

Secondly, the geography of projects that I worked on spans from Russia to South Africa, Svalbard and Europe, as well as the scale of the projects varies from local interventions to city development proposals. Being driven by my curiosity to design in such different environments, I developed the ability to analyze the context, see its values and come up with unconventional solutions.

Lastly, I have always been excited to go beyond what I was initially studying. In addition to public space and architectural projects, I am excited to do an artistic and research practice. I believe, the combination of analytical and creative skills that I developed is a valuable asset in the design field. ”

Den 27. september 2022 gav indklagede klager afslag på ansættelse. Af afslaget fremgår:

”Thank you for your interest in [indklagede]

Due to the terrible war and aggressions from Putin, we are at the moment not able to hire any russians at the office.

I’m sorry for this situation”

Klager og indklagede havde herefter en mailkorrespondance. Af mailkorrespondancen fremgår:

Klager:

”Due to terrible aggression from Putin, that I have experienced all my life, I left Russia and now I’m looking for a job in another country not to support Russia with my taxes and professional contribution.

Can you elaborate on your statement, what are the reasons why it is not possible for you to hire anyone with Russian background.

Are there any sanctions imposed on landscape architects with Russian background in Den mark or is it your choice? ”

Indklagede:

”Yes of course

If we want to do work for the commune of Aarhus - where I live, we will have to sign a contract saying we do not in any way cooperate with any or anything related to russia. I’m not yet completely aware of how to interpretate this, or how to navigate due to this.

I don’t know in how many other branches of the commune this is implemented, but my guess is it’s all over, and not just in architecture.

There is also a lot of regulations anyway, due to employment of citizens from outside Europe, as there is very high requirements for the payment of this work. This gives us other challenges. You can read more about this, at the webpage of our ministry of foreign affairs.

...”

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 28. september 2022.

Klager fremsatte i klagen en påstand om betaling af en godtgørelse på 20.000 kr.

Indklagede har fremlagt konkurrence- og udbudsbetingelser fra kommune Y. Af konkurrence- og udbudsbetingelserne fremgår blandt andet:

”Der kan ikke tildeles kontrakt til følgende virksomheder, jf. Rådets forordning (EU) 2022/576 af 8. april 2022 om ændring af forordning (EU) nr. 833/2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine:

- a) russiske statsborgere eller fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer, der er etableret i Rusland
- a) juridiske personer, enheder eller organer, hvoraf en enhed som omhandlet i nærværende stykkes litra a) direkte eller indirekte ejer over 50 %, eller
- a) fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer, der handler på vegne af eller efter anvisning fra en enhed som omhandlet i nærværende stykkes litra a) eller b),

Ligeledes kan der ikke anvendes underleverandører eller støttende enheder, der er omfattet af ovenstående, hvis denne aktørs bidrag udgør mere end 10 % af kontraktværdien. ”

Indklagede har også fremlagt en beskrivelse til en skabelon til aftale om arkitektpraktikanter fra lande uden for EU. Af beskrivelsen fremgår blandt andet:

”Studerende fra lande uden for EU har mulighed for at få opholds- og arbejdstilladelse for at arbejde i Danmark som praktikant i en arkitektvirksomhed i en kortere periode som led i deres uddannelse.

...

Aftalen betyder blandt andet, at:

- Opholdstilladelse til praktikophold gives kun til udenlandske arkitekter, som er under uddannelse i hjemlandet. Færdiguddannede arkitekter kan ikke få opholdstilladelse til praktikophold.
- Hvis praktikanten ansættes i lønnet praktik, skal han/hun som minimum have den løn, der svarer til SU-taksten på ansættelsestidspunktet.
- Hvis praktikanten ansættes i ulønnet praktik, skal han/hun dokumentere at råde over midler svarende til SU-taksten på ansættelsestidspunktet. ”

Parternes bemærkninger

Klager gør gældende, at indklagede udsatte hende for forskelsbehandling på grund af national oprindelse i forbindelse med, at de gav hende afslag på ansættelse.

Klager fandt indklagedes stillingsannonce af 8. juni 2022 på uddannelsesinstitution X' hjemmeside. Hun gik derefter ind på indklagedes hjemmeside, hvor det fremgik, at indklagede løbende søgte praktikanter, at de var åbne over for internationale praktikanter, og at de ikke stillede krav til, at praktikanterne kunne tale dansk.

Indklagedes afslag var begrundet i klagers nationale oprindelse.

Klagers nationalitet fremgik ikke af hendes ansøgning til indklagede. Det fremgik dog af klagers CV, som hun vedlagde ansøgningen, at hun både havde uddannelse og erhvervs erfaring fra Rusland. Derudover har klager et russisk-klingende navn. Indklagede forsøgte ikke at klarlægge klagers statsborgerskab eller status i EU forud for afslaget. De lagde blot til grund, at klager var fra Rusland, og at hun ikke var EU-borger.

Tonen i afslaget havde til formål at give klager en ubehagelig følelse omkring sin baggrund og identitet, samt at få hende til at føle sig skyldig for den russiske regerings handlinger i Ukraine.

Indklagede har i deres bemærkninger til nævnet forsøgt at ændre begrundelsen for afslaget til, at afslaget primært var begrundet i lønkrav til ansatte fra lande uden for EU. Klager er uenig heri, da indklagedes oprindelige afslag udelukkende var begrundet i klagers nationalitet. Indklagedes efterfølgende begrundelse kom først, da klager bad indklagede uddybe det oprindelige afslag og efterfølgende klagede til nævnet. Den efterfølgende begrundelse bør derfor ikke anses for den egentlig grund til afslaget.

Indklagedes efterfølgende bemærkning om lønkrav til ansatte fra lande uden for EU kan ikke anses for hovedbegrundelsen for afslaget, da den ikke har nogen relation til den oprindelige begrundelse. Derudover kan bemærkningen ikke anses for en detaljeret begrundelse for afslaget.

Det fremgik ikke af indklagedes stillingsannonce, at der var krav om, at ansøgere kunne tale dansk.

Indklagedes bemærkninger om klagers evner som arkitekt eller landskabsarkitekt er ikke relevante for sagen, da indklagede ikke nævnte det i afslaget eller den efterfølgende korrespondance.

Klager er bevidst om, at vurderingen af en persons faglige evner er en subjektiv vurdering. Klager mener dog, at hun havde de fornødne faglige evner til en praktikstilling hos indklagede, da hun havde en bachelor i arkitektur, samt havde gennemført fem semestre på kandidatuddannelsen i arkitektur og et semester på kandidatuddannelsen i landskabsarkitektur. Derudover fik klager i februar 2023 en lignende stilling hos en lignende virksomhed.

Klager er ikke enig i, at stillingen ikke var relevant for hende. Indklagede annoncerede for stillingen på uddannelsesinstitution X' hjemmeside, og stillingen var rettet mod studerende på uddannelsesinstitutionen. På tidspunktet for ansøgningen var klager studerende på kandidatuddannelsen i landskabsarkitektur på uddannelsesinstitutionen, hvilket fremgik af klagers CV og ansøgning. Stillingen var derfor relevant for hende.

Det er korrekt, at klager på forhånd havde en kandidat i arkitektur. Det fremgik dog ikke af stillingsannoncen, at studerende med en kandidatgrad på andre fagområder ikke kunne søge stillingen. Derudover fremgik det ikke af afslaget, at klager ikke kunne søge stillingen, fordi hun allerede havde en kandidatgrad i arkitektur, ligesom indklagede ikke efterfølgende orienterede klager herom. Af afslaget fremgik kun, at indklagede gav klager afslag på grund af hendes nationalitet.

Indklagede gør gældende, at afslaget ikke var begrundet i klagers nationalitet, men en kombination af økonomi, manglende behov for arbejdskraft og fejlagtig forståelse af udbudsmaterialet fra kommune Y.

Det er korrekt, at indklagede havde en åben praktik annonce på uddannelsesinstitution X' hjemmeside, hvor de søgte studiepraktikanter. Et praktikforløb er typisk en obligatorisk del af arkitektstudiets tredje eller fjerde studieår. Praktikken er ulønnet, da de studerende er dækket af SU eller lignende ordninger. Praktikstillingen var dog ikke relevant for klager, da hun allerede var færdiguddannet.

Da klager henviste til indklagedes annonce i sin ansøgning, gik indklagede ud fra, at klager søgte en praktikstilling.

For medlemmer af EU er der dog en mulighed for praktik efter netop endt uddannelse ved hjælp af Erasmus+ systemet. Studerende i Norge er dog ikke omfattet af denne ordning, da Norge ikke er medlem af EU.

Arkitektstuderende fra lande uden for EU har mulighed for i en kortere periode på maksimalt 18 måneder at få arbejde som praktikant i Danmark under visse nærmere definerede vilkår, der fremgår af den fremlagte aftale mellem Dansk Industri og Forbundet Arkitekter og Designere. Det fremgår af aftalen, at der kun gives opholdstilladelse til arkitekter, der ikke er færdiguddannede og som er under uddannelse i hjemlandet. Hvis der er tale om lønnet praktik, skal der betales en løn svarende til SU-taksten på ansættelsestidspunktet.

Færdiguddannede arkitekter fra tredjelande kan kun ansættes og opnå arbejdstilladelse, hvis der betales en sædvanlig løn for en medarbejder med den tilsvarende anciennitet og erfaring.

Afslaget var ikke kun begrundet i EU's sanktioner mod Rusland men også i lønkrav og kompetencer.

Indklagede er en lille arkitektvirksomhed med få medarbejdere. Indklagede forsøgte at følge med i og forstå EU's løbende sanktioner mod Rusland efter krigen i Ukraine. Det var indklagedes forståelse af konkurrence- og udbudsbetingelserne fra kommune Y, at de ville risikere udelukkelse fra udbuddet, hvis de havde mere end 10% russiske ansatte. Denne forståelse var desværre forkert.

Indklagede havde ikke noget ønske om at udelukke russiske ansatte eller forskelsbehandle klager.

Indklagede ansætter altid praktikanter efter kompetencer, og da der ikke bliver uddannet så mange i Danmark, søger indklagede ofte efter praktikanter i udlandet. Indklagede har således haft flere praktikanter med forskellige nationaliteter, religioner, køn og seksuelle orienteringer.

På tidspunktet for klagers ansøgning havde indklagede ikke brug for flere medarbejdere, herunder praktikanter.

Indklagedes uddybende afslag til klager omhandlede overvejende Udenrigsministeriets lønkrav til ansatte fra lande uden for EU. Indklagede havde ikke økonomi til at efterleve Udenrigsministeriets lønkrav, da udenlandske praktikanter ikke kan tale dansk og dermed ikke kan indgå som en fuld arbejdskraft i den daglige drift, medmindre de har helt særlige færdigheder, som kan begrunde lønkravet. Klager havde ikke disse særlige færdigheder.

Indklagede blev efter det oprindelige opslag opmærksom på, at klager søgte en stilling som færdiguddannet arkitekt, da hun var færdiguddannet med en bachelor fra Rusland og en kandidatgrad fra Norge. Hun ville således kun kunne få arbejds- og opholdstilladelse i Danmark til en sædvanlig løn for en færdig arkitekt. Indklagede havde allerede af den grund ikke økonomisk mulighed for at ansætte klager.

Det er et faktum, at indklagede på ansøgningstidspunktet ikke havde økonomisk mulighed for at ansætte en færdiguddannet arkitekt eller behov for en praktikant. Klager søgte en praktikstilling, da hun henviste til annoncen på uddannelsesinstitution X' hjemmeside. Det var efter reglerne ikke muligt at ansætte klager i en praktikstilling, da hun var færdiguddannet arkitekt. Derudover følger praktikstillinger sædvanligvis uddannelsesinstitutionernes semesteropdelinger.

Klagers kompetencer som arkitekt eller landskabsarkitekt var ikke gode.

Klager har efterfølgende slået flere opslag og anmeldelser op på sociale medier, hvori hun skriver, at indklagede forskelsbehandler hende på grund af etnisk oprindelse, køn og religion.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af national oprindelse efter lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv. (forskelsbehandlingsloven).

Det fremgår af forskelsbehandlingsloven, at en arbejdsgiver ikke må forskelsbehandle lønmodtagere eller ansøgere til ledige stillinger ved ansættelse, afskedigelse, forflyttelse, forfremmelse eller med hensyn til løn- og arbejdsvilkår.

Ved forskelsbehandling forstås enhver direkte forskelsbehandling på grund af national oprindelse.

Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af national oprindelse behandles ringere end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Hvis en person, der anser sig for krænket, påviser faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der udøves direkte forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er blevet krænket.

Klager fik afslag på sin ansøgning med den begrundelse, at indklagede på tidspunktet for ansøgningen ikke var i stand til at ansætte russere på grund af krigen mellem Rusland og Ukraine.

Klager har derved påvist faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at hun blev udsat for direkte forskelsbehandling på grund af sin russiske oprindelse.

Det påhviler herefter indklagede at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er blevet krænket.

Indklagede har ikke ved den efterfølgende uddybning af afslaget og de for nævnet anførte begrundelser løftet denne bevisbyrde.

Klager får derfor medhold i klagen.

Godtgørelse

Klager tilkendes en godtgørelse, der skønsmæssigt passende kan fastsættes til 12.500 kr.

Ligebehandlingsnævnet har ved fastsættelse af godtgørelsens størrelse taget udgangspunkt i praksis samt et skøn over sagens faktiske omstændigheder, herunder karakteren og alvoren af den skete overtrædelse.

Indklagede skal herefter betale 12.500 kr. til klager med procesrente af fra den 28. september 2022, hvor sagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet. Beløbet skal betales inden 14 dage.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og 3, om nævnets kompetence
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 1 og 2, om klagebehandling

Forskelsbehandlingsloven

- § 1, stk. 1 og 2, om lovens anvendelsesområde
- § 2, stk. 1, om forbud mod forskelsbehandling
- § 7, stk. 1, om godtgørelse
- § 7 a om delt bevisbyrde